

To: (10)(2e) | (10)(2e) @rivm.nl
Cc: (10)(2e) | (10)(2e) @rivm.nl
From: (10)(2e)
Sent: Sun 7/12/2020 3:20:14 PM
Subject: FW: Maandlijks overzicht Zoönosesignalen
Received: Sun 7/12/2020 3:20:15 PM

Wie waren ook al weer de ontvangers van Inf@ct? Ik dacht dat we dit niet naar VWS sturen, klopt dat?

Groet, (10)(2e)

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Datum: 12 juli 2020 om 16:05:16 CEST
Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Onderwerp: FW: Maandlijks overzicht Zoönosesignalen

Hoi (10)(2e)

Ik krijg het signaleringsoverzicht en het zoonosesignaleringsoverzicht, maar is het eigenlijk niet handig dat ik ook infact krijg?

Gr (10)(2e)

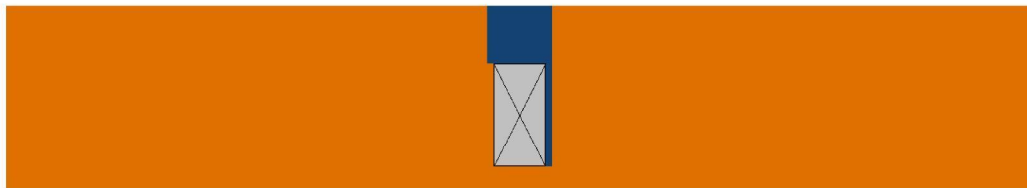

(10)(2e) | (10)(2e) |
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport |
Parnassusplein 5 | Postbus 20350 2500 EJ Den Haag |
↓ (10)(2e) | (secretariaat: * (10)(2e)) |
✉ (10)(2e) @minvws.nl |

Van: RIVM <(10)(2e)@nieuwsbrieven.rivm.nl>
Verzonden: vrijdag 10 juli 2020 17:24
Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Onderwerp: Maandlijks overzicht Zoönosesignalen

[Bekijk online](#)

Maandlijks overzicht zoönosesignalen

Editie 106, 10 juli 2020

• **BINNENLANDSE SIGNALEN**

- › 335. COVID-19 in Nederland vastgesteld bij nertsen (vervolg)
- › 340. Een hersencyste door *Taenia martis* bij een kind
- › 341. *Streptococcus pyogenes* en *Corynebacterium ulcerans* aangetoond in egels
- › 342. "Eurasian avian-like" H1N1 varkensinfluenza virus bij varkenshouder in GGD regio West-Brabant

• **BUITENLANDSE SIGNALEN**

- › 343. "Eurasian avian-like" H1N1 varkensgriep-reassortant in China

BINNENLANDSE SIGNALEN

335. COVID-19 in Nederland vastgesteld bij nertsen (vervolg)

De vorige maanden meldde het SOZ dat er op 13 locaties van nertsenbedrijven een besmetting met SARS-CoV-2 is vastgesteld en dat er een meldplicht is ingesteld voor specifieke symptomen en verhoogde mortaliteit. Inmiddels zijn er tot op heden, donderdag 9 juli 2020, 22 locaties positief getest. De dieren van alle besmette locaties zijn geruimd. Na de ruiming moeten de stallen een periode leeg blijven en worden ze schoongemaakt en ontsmet. Zolang er een landelijk vervoersverbod geldt, kunnen er geen nieuwe nertsen naar een leeg bedrijf worden gebracht. De landelijke maatregelen, zoals aangifteplicht, het hygiëneprotocol, het vervoersverbod voor nertsen en het bezoekersverbod zijn nog steeds van toepassing.

Bron: NVWA

(SARS-CoV-2)

340. Een hersencyste door *Taenia martis* bij een kind

Een kind van 12 jaar uit Noord-Nederland presenteerde zich mei 2020 in het UMCG met een wegraking en hoofdpijnklaften, alwaar bij beeldvorming een ruimte-innemend proces van 13mm in de dorsale temporaalkwab links werd gevonden. Hij werd geopereerd in het Prinses Maxima Centrum te Utrecht en de neurochirurg gaf aan de laesie volledig te hebben verwijderd. Pathologisch onderzoek toonde een (pseudo)cystisch beeld met centraal necrose en een uitgebreid meerkernig ontstekingsinfiltraat. Het kind had met zijn ouders gereisd, waaronder een reis naar Cuba 10 jaar geleden en kampeerreizen binnen Europa. Vanwege de mogelijkheid van neurocysticercosis werd serologie ingestuurd, welke negatief bleef. PCR toonde echter aan dat het gaat om een cyste van *Taenia martis*: een lintworm met als eindgastheer marter-achtigen (marter, wezel, hermelijn, fret, nerts, veelvraat, das, otter: allen carnivoren). De mens kan een toevallige tussengastheer zijn - net zoals veel (knaag)dieren in het wild - en kan alleen het larvale stadium hebben in de vorm van een weefselcyste. Een infectie treedt alleen op na ingestie van eieren die aanwezig zijn in feces van de eindgastheer. Deze eieren kunnen in het milieu erg lang overleven. De patiënt knapte goed op na de operatie en is nabehandeld met albendazol gedurende 1 week. Aanvullende serologie met o.a. een antigeen test (ApDia test uit Antwerpen) bleef negatief.

Taenia martis komt in Nederland voor. Deze lintworm werd in verschillende onderzoeken gevonden bij steenmarters (volwassen lintworm; 1986), muskusratten (cysten in de buikholte, 1998) en eekhoorns (cysten in de borstholte; vanaf 2014 tot en met 2020). Er zijn in Europa pas sinds 2013 enkele humane casussen beschreven, uit Duitsland en Frankrijk, met cysten in buik, oog of met meningoencephalitis. Het is niet bekend waar het kind in deze casus de infectie heeft opgelopen. Gezien de afmeting van de laesie kan dit al enkele jaren geleden zijn geweest. De familie heeft geen last van marters rondom hun huis.

Bronnen: Liesbeth Schölvinck UMCG, Maarten Heuvelmans UMCU, Herman Cremers (veterinair patholoog), DWHC, RIVM-Z&O, RIVM-IDS
(*Taenia martis*)

341. Streptococcus pyogenes en Corynebacterium ulcerans aangetoond in egels

In Nederland en België worden meerdere egels gevonden met ernstige huidafwijkingen op de kop en poten. Het DWHC heeft in 2020 19 egels pathologisch en histologisch onderzocht waarvan er 10 egels deze huidlaesies hadden. Bacteriologisch onderzoek van materiaal uit de huidlaesies leverde in alle gevallen een mengcultuur van meerdere bacteriesoorten op. Door selectieve kweekmethoden toe te passen werd bij één van de 10 egels *Streptococcus pyogenes* aangetoond en bij één ander dier *Corynebacterium ulcerans* (tox +). In Duitsland zijn

beide bacteriën eerder beschreven in soortgelijke laesies in egels (Berger et al., 2019). Er wordt nog onderzocht of er meer egels besmet zijn met deze bacteriën. Het vinden van deze bacteriën betekent niet dat daarmee de oorzaak van deze huidafwijkingen is gevonden. De oorzaak van deze huidafwijkingen zijn waarschijnlijk van multifactoriële aard.

Bronnen: DWHC, VMDC

(*Streptococcus pyogenes* en *Corynebacterium ulcerans*)

342. "Eurasian avian-like" H1N1 varkensinfluenza virus bij varkenshouder in GGD regio West-Brabant

GGD West-Brabant ontving eind maart een melding van een humane influenza-infectie van dierlijke oorsprong bij een Nederlandse varkenshouder van de veterinaire collega's in Gent. De ziektegevallen hebben zich in september 2019 al afgespeeld. Begin september kregen kinderen van de dierenverzorger griepachtige klachten, er heerste griep op school. Op 23-9 kreeg de diervorzorger zelf griepachtige klachten. Op 25-9 werd de varkenshouder ziek (griepachtige klachten) en vertoonden ook de varkens ziekteverschijnselen. De varkens zijn door een Belgische dierenarts bemonsterd, die ook de diervorzorger en varkenshouder vroeg om een neusswab bij zichzelf af te nemen. Via de dierenarts zijn de monsters opgestuurd naar het lab van de veterinaire faculteit in Gent ivm varkensinfluenza surveillance. In de monsters van de varkenshouder en varkens is influenza type A gedetecteerd. Verder onderzoek aan de hand van antigene karakterisatie en 'whole genome sequencing' wees op een "Eurasian avian-like" H1N1 varkensinfluenza virus. De varkenshouder is naar de huisarts geweest, die bij hem op basis van klinisch beeld pneumonie vaststelde en een amoxicilline kuur voorschreef, waarna hij herstelde. De veehouder had geen reisgeschiedenis, geen beurzen bezocht of nieuwe dieren aangekocht. De casus is zo laat gemeld omdat de veterinaire Belgische collega's niet wisten dat dit in Nederland meldingsplichtig is.

Bron: GGD West-Brabant

(H1N1 varkensinfluenzavirus)

BUITENLANDSE SIGNALLEN

343. "Eurasian avian-like" H1N1 varkensgriep-reassortant in China

Recent heeft een publicatie over een H1N1 varkensgriep virus in het Amerikaanse tijdschrift PNAS veel aandacht gekregen in de media. Dit artikel beschrijft de typering van H1N1 griepvirussen die gevonden zijn in surveillance van influenza virussen in varkens tussen 2011 en 2018 in China. In totaal zijn 30.000 varkens monsters getest waaruit 179 influenza virussen werden geïsoleerd. Genetische karakterisatie van deze H1N1 virussen laat diverse combinaties zien van influenzavirus genen, zogenaamde reassortanten. Sinds 2013 wordt een variant gezien die een combinatie is van genen die sterk lijken op het humane H1N1-2009 pandemische virus met hemagglutinine (HA) en neuraminidase (NA) genen uit de zgn. Eurasian-avian varkensgriep, een vaak voorkomend virus in varkens in Azië en Europa. Deze combinatie van genen wordt door de onderzoekers aangeduid met genotype G4, en is reeds eerder gevonden in Azië. De huidige H1N1 component van het griepvaccin is gebaseerd op de 2009 pandemische stam en deze geeft weinig tot geen kruisbescherming tegen deze varkens H1N1 HA. De onderzoekers laten zien dat dit virus in een steeds grotere proportie van de onderzochte monsters voorkomt en sinds 2016 de dominante virusvariant is in de onderzochte varkenspopulaties. Het G4 virus bindt aan dezelfde receptor die door humane griepvirussen wordt gebruikt en is via de lucht overdraagbaar bij geïnfecteerde fretten. Serologie analyses lieten zien dat 35 van 338 geteste varkenshouders seropositief zijn voor dit G4 virus, hoewel een eventuele rol van kruisreactiviteit met humane H1N1 virussen niet volledig uitgesloten kan worden op basis van de gepresenteerde data. Deze bevindingen beschrijven enkele eigenschappen die een rol spelen in een mogelijk pandemisch karakter van influenza virussen, al dient in acht te worden genomen dat dergelijke eigenschappen vaker voor komen bij varkensgriep virussen. Er lijkt vooralsnog geen bewijs voor mens-op-mens transmissie. Hoewel het huidige griepvaccin zeer waarschijnlijk geen of beperkte bescherming zou bieden, is het waarschijnlijk dat antivirale middelen als oseltamivir en zanamivir zouden moeten werken op basis moleculaire analyse van de neuraminidase sequenties.

De eerdergenoemde casus (342. "Eurasian avian-like" H1N1 varkensinfluenza virus bij varkenshouder in GGD regio West-Brabant) betrof niet deze G4 variant maar een virus dat alle genen van de Eurasian-avian varkensgriep bevatte. Echter, door de afwezigheid van gestructureerde surveillance op griepvirussen in varkens, kan geen uitspraak gedaan worden over de prevalentie van deze of andere virusvarianten in Nederland.

Bronnen: [Sun PNAS 2020](#), [He Emerg Microbes Inf 2018](#), [Cao plos ONE 2019](#), [Zhu Emerg Infect. Dis 2016](#); [Li Emerg Microbes Infect. 20-19](#), [Fraaij Euro Surveill 2016](#)

(H1N1 varkensinfluenzavirus)

Dit is een vertrouwelijk verslag. Overname van teksten is daarom alleen mogelijk na contact met (10)(2e) [@rivm.nl](mailto: @rivm.nl) en met bronvermelding.

Dit verslag heeft een voorlopig karakter, foutieve mededelingen zijn mogelijk.

Reacties en aanvullingen op het verslag zijn welkom.

Meer informatie en aanmelden: signalen.rivm.nl

Service

U ontvangt deze e-mail op het mailadres [\(10\)\(2e\)@minvws.nl](mailto:(10)(2e)@minvws.nl), omdat u hebt aangegeven e-mailberichten te willen ontvangen.

[Aanmelden](#) | [Wijzig voorkeuren](#) | [Direct afmelden](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.